

Mk 13,33-37 – Találkozásra készülünk

Advent első vasárnapjának evangéliumi része a világvége megjövendölése és Krisztus második eljövételére utalás folytatásaként előzi meg a szenvedéstörténeti részt Márk evangéliumában. Az írás keletkezésekor, ha nem volt is világvége hangulat, de a keresztények várták, hogy Jézus megdicsőülten újra eljön (parúzia), és lezárja az e világi életet, és megtartja a végső elszámolást.

Márk azonban hangsúlyozza: „Mivel senki sem tudja azt a napot vagy órát”, amikor bekövetkezik a világ vége, vigyázzatok, legyetek éberek. Virrasszatok, mint ahogy a kapus tette. Ne találjanak benneteket alva, legyetek éberek.

Egyéni életem szempontjából azonban teljesen mindegy, hogy mikor jön el a „nagy világvége”. Nem tudhatom, hogy hozzám mikor érkezik meg házamnak Ura, hogy megkérdezze: Hogyan készültél a találkozásra? Vigyázzatok, figyeljetek, virrasszatok és imádkozzatok (a különböző fordítások szerint ezekkel a szavakkal kezdődik a mai evangéliumi szakasz) – ezek lennének a készenlét kulcsszavai, ezekkel lehet legszembetűnőbben kifejezni az aktív várakozást.

Édesanyám elköszönő szavai minden otthonról induláskor ezek voltak: „...Vigyázz magadra, figyelj mindenre...” Mindezt azért mondta, hogy dolgom végeztével legyen újra találkozás, érjek haza okosabban, tapasztaltabban, fáradtabban, de eredményeket felmutatva.

Advent a karácsonyi ünnepre készülés intenzív szakasza. „Virrasszatok!” – járjak nyitott szemmel... „Figyeljetek!” – vegyem észre a másik embert, az elesettet, a segítségre várót... „Vigyázzatok!” – nehogy kihagyjam a lehetőséget a jótettek... „Imádkozzatok!” – csendesedjek el, figyeljek a belső hangokra, adjak hálát, meditáljak, fogalmazzak meg terveket.

Találkozásra, Jézus születésére és újraeljövételére készülünk. Szerencsére az ünnepek, a különböző alkalmak, a külső és belső készülődések nem engednek elaludni, talán ébren tartják bennem a készenlétet – de több vagyok-e, mint az előző év adventjének kezdetén? Tudok-e ajándékokat hozni az elmúlt évből Jézus elé? És ha ma kellene elszámolnom...?

[Szabó Árpád, Sopron]

Mk 1,1-8 – Cselekvésre születünk

„A tett akkor következik el, ha a lét elakad.” (Németh László)

„Legbensőbb lényegem a nemlét.” (Weöres Sándor)

A Bibliában a pusztá mindig az Isten csöndjét is jelenti. Jézus is majd 40 napig böjtöl a pusztában, mint Keresztelő János, a pusztában kiáltó. A pusztában nincs semmi, a birtoklástól mentes élet szimbóluma (Erich Fromm). A teljes elhagyatottság is eszünkbe juthat, ahol Isten is csak hallgat, esetleg várakozik. Ez a hiány, test szerint, mégis a lét teljességére utal. Oda vonulunk ki, ha Istennel szeretnénk találkozni, vagy ha magunkkal szeretnénk találkozni. Lét és nemlét itt, ebben a képben fonódik össze, és a tett az, ami gyógyírt jelent, hidat képez. Emberi mértéket jelent, a tettben oldódik föl a kettő feszültsége, feloldhatatlan ellentéte.

János is a pusztában van, viselete, életmódja a birtoklással ellentétes, ez a létezés életmódja. De ő is a tettet választja: keresztel. Abban a képben, hogy saruszíját sem oldhatja meg az utána jövőnek, inkább Jézus emberi oldala hangsúlyos. Itt emberi mérték szerinti jelöli őt Márk, viszont abban a különbségben, hogy míg János vízzel, Jézus Szentlélekkel keresztel majd, a felkent isteni mivolta fejeződik ki.

Vajon miért is keresztel János, hiszen ő csupán a Jordán folyóba meríti a hozzá érkezőket? Miért is nem vár az avatottira? Miért türelmetlenkedik? Talán mert hú saját szavaihoz, előkészít. Divatos szóval önazonos. Megteszi azt, amit emberi mivolta lehetővé tesz, amit az idő enged.

Aki alámerítkezik, új életre születik, az cselekvésre születik újra, annak feladata van. Aki személylává válik, az szabad, szabadon cselekszik, választ. Előkészíti az Úr útját, egyenessé teszi ösvényeit. Saját életében és az embertársai életében.

[Borbély András, Sopron]

Jn 1,6-8.19-26 – Engem is kijelölt az Úr

Ki vagyok én? Mit felelnél a kérdésre, ha több különböző választ kérnek tőled?

Ahhoz, hogy legjobb önmagunkat adjuk, tudnunk kell, kik vagyunk. Miért gondolkodunk és érzünk úgy, ahogyan ránk jellemző? Mert tudnunk kell, hogy kik vagyunk! A mi életünkben az is nagyon fontos, hogy meg tudjuk határozni azt, mi az, amik nem vagyunk. Ki az, aki nem vagyok. Nem vagyok egy másik ember, hanem én én vagyok. Valami egészen különleges és csodálatos ajándék az Istentől.

Advent időszakában tűnődünk el azon, hogy törékeny emberek vagyunk, porszemek a világ-mindenségben, ahogyan Ferenc pápa fogalmazott egyszer. De jusson eszünkbe az is, hogy Isten szemében értékes nádszálak és porszemek vagyunk! Amikor belenézünk a tükörbe, akkor Isten szemével meglátjuk, hogy Jánoshoz hasonlóan mi is „útkeresők” és „útmutatók” vagyunk, akik önmagunk számára meg akarjuk találni és mások számára szeretnénk megmutatni az Istenhez, az üdvösségre vezető utat. Az Úr talán engem is kijelölt valamilyen feladatra. Kijelölt, hogy Betlehem felé utat mutassak az embereknek. Kijelölt, hogy csillag legyek, és utat mutassak azok számára, akik elvesztették az útirányt. Kijelölt, hogy a sötét-ségben élők számára megmutassam az igazi világosságot. Kijelölt, hogy a reményvesztetteknek megmutassam az igazi reményt, a kis Jézust, aki talán az egyetlen reményünk a bizonytalan világban.

Talán engem jelölt ki az Úr, hogy egy kis örömet, szeretetet vigyek azoknak, akik nélkülözik ezt. Engem jelölt ki az Úr, hogy társuk, barátjuk legyek a magányosoknak, akik egyedül készülnek az ünnepre. Engem jelölt ki az Úr, hogy ezen a harmadik adventi vasárnapon, az öröm vasárnapján hirdessem Jézus közelgő születésének örömhírét.

[Bertalan Gábor, Sopron]

Lk 1,26-38 – Isteni lét emberi alakban

Így volt? Nem így volt? Hogy volt?

A kezdetet megtalálni, ahhoz visszamenni, azt visszaidézni – lehetséges vállalkozás?

Elmondani azt, aminek senki sem fül-, sem szemtanúja nem volt – hihetően hangzó szó? Mindenesetre ma már így tudjuk. Így hisszük.

Élt egy vándortanító 2000 évvel ezelőtt, aki annyira ember volt, mint mi. Evett, ivott, aludt, jött-ment, beszélt... De volt a tanításában valami addig nem hallható, tapasztalható és élhető. Elkezdett az Atyaisten végtelen elfogadó szeretetéről beszélni, és azt életével bemutatni. Annyira másként beszélt az Atyához és embertársaihoz való viszonyáról, hogy képes volt életében az önfeláldozó szeretetig elmenni, meghalni. Isten fiának vallotta magát, és azt akarta, hogy környezetének minden tagja Isten fiává legyen. Isten fiává akart szeretni minden embert.

Tanítása abban állt, hogy mi mindannyian Isten gyermekei vagyunk. Teljes valónkban. Így hasonlóképpen hozzá, az egymás iránti elfogadó szeretet megélésére biztatta tanítványait, és biztat mindenkit. Mert mindannyiunk földre születését Isten Lelke hívja életre. Nem lehet másként, csak úgy, hogy egy angyal szól, és üzen az Ég, eljött az idő, Isten fia benned, általa a földre lép. Újra és újra minden születéssel, minden gyermekben az isteni lét válik emberi alakká, és kap lehetőséget a földi életben megvalósítani az Atya-Fiú-Szent Lélek elfogadó örök szeretetét.

Az angyali üdvözet újra és újra megvalósul, az isteni üzenet újra és újra elhangzik. A Szent Lélek száll reánk és a Magasságos ereje árnyékoz be minden életkezdetet. Azét is, aki hajlék nélküli lelki nyomorban tengeti napjait, és azét is, aki pénzmilliárdokkal a zsebében hajtja álmra a fejét. Isten szeretete mindenkihez elküldte angyalát, és mindenkibe belelehelte lelkét. Mindenkibe, mert egyformák vagyunk. Őbenne és Őáltala.

[Csizovszki Zsóka, Sopron]

Lk 2,15-20 – Hittel telve útnak indulni

Miért éppen a pásztoroknak? Talán nem véletlen, hogy nem tanultabb, műveltebb emberek kapták meg ezt az üzenetet, hanem a szó pozitív értelmében „egyszerű” és nem túlgondoló, agyaló kételkedők. Elhinni, térben és időben elhelyezni egy olyan üzenet valóságtartalmát, aminek nincs számukra történelmi és vallási előzménye, sokaknak komoly fejtörés lett volna akkor is. Erre a feladatra talán tényleg csak az egyszerű, „hiszékeny” emberek voltak képesek. Akik nem voltak restek megbizonyosodni, és útra kelni egy olyan információ valóságtartalmáról, amit ma esetleg viccként, ugratásként kezelnénk. Ezek az emberek nem azért indultak útra mert le akarták csekkolni az infót, mert saját szemükkel akartak megbizonyosodni a valódiságáról vagy mert kételkedtek az üzenet valóságtartalmában. Ellenkezőleg, nagyon is hittek benne, a hitük mozgatta, indította el őket az útra, ezért is voltak alkalmasak az örömhír hirdetésére.

A hit legfontosabb eleme a bátorság. A kicsinyesség, a méricskélés, a kontroll vagy a féktelen birtokolni vágyás nem fér bele a hitbe.

A vallások a maguk szabályozottságával és szabályrendszerével megölik az útnak indulás lehetőségét, ami a hit lényege. Elindulni egy útra csak szabadon, hittel telve lehet. A vallásos ember bizalmatlan a külvilággal és a hitetlenekkel szemben, mert csak a saját csapata tagjaiban bíz, illetve lekicsinylő és távolságtartó a más vallásúakkal vagy az ateistákkal szemben. Az összehasonlítás és a saját kikövezett úton való tévedhetetlen bizonyosság a hit korlátja. Minden vallás meg van győződve a saját tökéletességéről, holott...

Az igazi hit ősbizalom a történetekben, együttműködés, néha tévedésekkel terhelve, keresve közben a saját felelősségünket. Bizalom és feltételek nélküli odaadás kell ahhoz, hogy elfogadjuk: MINDEN ÉRTÜNK van és túlmutat rajtunk. Ahhoz, hogy észrevegyük és kövessük a külső és belső jeleket, hit szükséges, mert hit nélkül nincs előrehaladás, sosem érünk oda a magunk jászlához, sosem fedezhetjük fel a csodát, ami pedig sokszor csak karnyújtásra van tőlünk.

[Németh László, Sopron]

Lk 2,22-40 – A gyermek jellé válik

Mai elmélkedésem tartalmát néhány ószövetségi fogalom tisztázása adja. Ezek az alábbiak:

„Jeruzsálembe” – A Jeruzsálembe való utazásra a mózesi törvény két előírása adott alkalmat: **Lev 12, 2-8**, amely a szülő asszony tisztulására vonatkozik. Az anya az említett előírás szerint a fiúgyermek születése után hét napig tisztátalannak számított. További 33 napig az úgynevezett „kultuszképtelenek” sorába tartozott, ami annyit jelent, hogy a házban kellett tartózkodnia, szent dolgokat nem érinthetett és istentiszteleti cselekményeken sem vehetett részt. A tisztulási idő letelte után áldozatot kellett bemutatnia, amely abból állt, hogy a szolgálatot teljesítő papnak kellett átadnia egy egyéves bárányt égőáldozatul, valamint egy galambot vagy gerlét bűneiért való áldozatul. Azonban a Lev 12,8-ban a törvény a szegények számára lehetővé tette, hogy a bárányt szintén galambbal vagy gerlével helyettesítsék. Ebben az esetben két galambot vagy gerlét kellett vinniük, egyet égőáldozatul, egyet pedig bűneiért való áldozatul.

A második előírás, amely az elsőszülött kiváltására vonatkozik, így hangzik: „Ami Izraelben anyja méhét megnyitja – akár ember, akár állat –, az mind az enyém” (**Kiv 13,2**). Az előírás konkrétan azt jelentette, hogy az állatok első kölykét, a szamarat kivéve, fel kellett áldozni Istennek. Az ember elsőszülöttje papi szolgálatra lett volna rendelve, de ezt a szolgálatot a leviták vették át (Szám 8,16-19). Az elsőszülötteket így viszont minden esetben ki kellett váltani (Kiv 13,13). A megváltási díj 5 sékelt tett ki (Szám 3,47), amelyet nemcsak Jeruzsálemben, hanem vidéken is be lehetett fizetni a papnak.

Lukács viszont *nem kiváltást említ, hanem bemutatást*. Számára a hangsúly nem azon van, hogy Jézus mentesült a szolgálattól – éppen ellenkezőleg: különleges módon Istennek szentelt személy, s ezért természetes az ő templomi bemutatása, átadása.

Sámuel – Sámuel születése után nem sokkal édesanyja elvitte a silói szentélybe, és átadta Isten szolgálatára: „*Átengedem az Úrnak, egész életére átengedem az Úrnak*” (1Sám 1,28). Lukács felfogásában ugyanez a szellem vezette Jézus szüleit (Máriát és Józsefet) is, amikor felvitték őt a templomba. Azonban van még egy másik ószövetségi vonatkozás is: Jézus bemutatása a Jeruzsálemi templomban Malakiás próféta jövendölésének beteljesedését jelenti: „*Hamarosan belép szentélyébe az Úr, akit kerestek, és a szövetség angyala, aki után vágyakoztok*” (Mal 3,2).

Simeon – jelentése: *Isten meghallgatott*. Simeont Lukács „igaz és istenfélő embernek” mutatja be. Simeon tehát az eszményi vallásosság képviselői közé tartozik, akikre a törvény tisztelete, de ugyanakkor a személyes elkötelezettség is jellemző. Azt is megtudjuk róla, hogy „Izrael vigaszát”, vagyis a Messiás eljövételét várta. Lukács befejezésként közli róla, hogy a „Szentlélek töltötte el”, jelezve prófétai tanúságtételét (29- 35). A találkozás Simeon és Jézus között az üdvösségtörténet két korszakának a határát jelzi: Simeon a végeére érkező Ószövetséget, míg a kisdéd Jézus a most kezdődő Újszövetséget képviseli. Simeon szavai pedig világossá teszik, hogy az Ószövetség várakozása Jézusban a beteljesedéshez érkezett.

Az ének három kijelentést tartalmaz:

1. Simeon békében való elbocsájtást kér Istentől. Önmagát szolgának nevezi, Istent pedig urának. A békében való elbocsájtás a békés, Isten áldásától kísért halált jelenti (Tób 3,6).

2. Simeon már meglátta az Üdvözítőt. A mondat Jézus szavaira emlékeztet: „Boldog a szem, amely látja, amit ti láttok. Bizony mondom nektek, hogy sok próféta és király akarta látni, amit ti láttok, de nem láthatta, hallani amit ti hallatok, de nem hallhatta” (Lk 10,23-24).

3. A harmadik kijelentés továbbvezeti a Messiás küldetésére vonatkozó gondolatmenetet, és pontosítja, hogy miben is áll a Messiás által hozott üdvösség. A megfogalmazás ez esetben is ószövetségi színezetű: „Szabadulást szerzek Sionnak és dicsőséget adok Izraelnek” (Iz 46,13).

Simeon szavait Mária és József csodálkozással fogadja. Hasonló reakcióról olvastunk a pásztorokról szóló elbeszélésben is.

„Íme, ő sokak romlására és sokak feltámadására lesz.” – A kijelentés háttérében Izaiás két prófétai mondása áll, amelyek eredetileg Jahvéra vonatkoztak: „Ő a szentély, a botlás köve és a botránkozás sziklája Izrael mindkét háza számára, tőr és háló Jeruzsálem lakóinak” (Iz 8,14). „Nézzétek, egy követ helyezek el Sionon, egy értékes szegletkövet. Aki hisz, nem inog meg (Iz 28,16). A gyermek jellé válik, „amelynek ellene mondanak”.

Anna mint női tanú jelenik meg. Lukács viszonylag sok adatot közöl róla, amit valószínűleg a jeruzsálemi hagyomány őrzött meg. Abban az időben a nők nem teljesíthettek hivatalos szolgálatot a templomban. Ennek következtében az Annára vonatkozó megjegyzést úgy kell értelmeznünk, hogy rendszeresen látogatta a templomot, ahol imádkozott és böjtölt.

[Csizovszki Robi, Sopron]